HE 97/2017 vp

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

7.11.2017

Veronkorotuksen perustaso

- 2 % lisätystä tulosta tai 10 % lisääntyneestä verosta
- vastaisi tuloverotuksen keskimääräistä veronkorotustasoa nykytilassa (kun pois luetaan törkeimmät laiminlyönnit, arvioverotukset ja myöhästymiset)
- vastaisi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain (OVML) perustasoa

Korotettu veronkorotus

- 3 -10 % lisätystä tulosta tai 15 – 50 % lisääntyneestä verosta
- toistuva laiminlyönti tai ilmeinen piittaamattomuus
- Nykytila, Verohallinnon yhtenäistämisohjeet (VML 32.3 §):

Lisätty verotettava tulo euroa	Veronkorotus alarajan kohdalla euroa	Veronkorotus alarajan ylittä-västä lisätystä tulon osasta %
0–10 000	300	
10 000–60 000	300	3 %
60 000–100 000	1 800	5 %
100 000–	3 800	7 %

- Oikeuskäytännössä veronkorotusta usein alennetaan
- Vakavimmista laiminlyönneistä voitaisiin määrätä nykyistä käytäntöä vastaava veronkorotus

Alennettu veronkorotus

- 1 % lisätystä tulosta tai 5 % lisääntyneestä verosta
- asia on tulkinnanvarainen tai epäselvä: tai
- perustason veronkorotus on muusta erityisestä syystä ilmeisen kohtuuton

Oma-aloitteinen korjaaminen

- 0,5 % lisätystä tulosta tai 2 % lisääntyneestä verosta
- oma-aloitteinen korjaaminen voi koskea eri syistä johtuneita veroilmoituksen virheitä: tahattomat virheet tai erehdykset, tietoiset virheet
- käytännössä salattuja tuloja vaaditaan verotettavaksi vain harvoin (rikosilmoituksen riski)
- nykyinen käytäntö: virheen laadusta riippuen veronkorotusta ei ole määrätty tai veronkorotus on määrätty (alennettuna)
- uusi säännös kannustaisi korjaamaan itse ja selkeyttäisi seuraamuskäytännön
- nykyiseen tapaan mahdollisista rikostapauksista tehdään rikosilmoitukset

Laki erillisellä päätöksellä määrättävästä veron- tai tullinkorotuksesta (781/2013)

- lain tarkoitus on estää kahteen kertaan (=kahdessa menettelyssä) rankaiseminen: luonnolliselle henkilölle ei voi määrätä sekä veronkorotusta että rikosoikeudellista rangaistusta (KKO:2013:59)
- lain tarkoitus on myös, että sanktion määräämismenettelyyn valikointi tehdään tapauksen luonteen edellyttämällä tavalla
- ydinasia: veronkorotus voidaan jättää määräämättä, jos se voisi olla esteenä syytteen nostamiselle

Rikosilmoituskynnys

- Rikoslain 29 luvun 11 §:n mukaan rikosilmoitus voidaan jättää tekemättä, jos veronkorotus harkitaan riittäväksi seuraamukseksi.
  - Hallituksen esitys 191/2012 vp: *tapaukset, joissa odotettavissa on vankeusrangaistus, käsitellään aina tuomioistuimessa.*
- Oikeuskäytännössä vankeusrangaistus on todennäköinen, kun vältetyn veron määrä on 8 000 euroa yhdeksi teoksi katsottavilla laiminlyönneillä
  - esimerkiksi samojen sijoitusten tuottamien tulojen ilmoittamatta jättäminen perättäisinä verovuosina
- Verohallinto tekee rikosilmoituksen teosta, joilla on vältetty veroa yhteensä vähintään 8 000 euroa

Lisättävä tulo havaitaan verotarkastuksessa

Havainto luonnollisen henkilön / ay:n / ky:n lisättävästä tulosta verotarkastuksessa

Verotarkastaja pyytää arviota rikosilmoitusharkintaan ottamisesta

Asianvalvoja tutkii, onko tehtävä rikosilmoitus

- kyllä: verotuspäätös ilman veronkorotusta
- ei: verotuspäätös ja veronkorotus

Lisättävää tuloa verovelvollisen oikaisuvaatimuksessa

Henkilöverotuksen managerikeskus saa oikaisuvaatimuksen, havaitsee ne bis-tapaukseksi

tapaus jaetaan ratkaistavaksi yksikköön, joka käsittelee ne bis-tapaukset

yksikkö pyytää arviota rikosilmoitusharkintaan ottamisesta

asianvalvoja tutkii, onko tehtävä rikosilmoitus

kyllä: verotuspäätös ilman veronkorotusta	ei: verotuspäätös ja veronkorotus

Esimerkki 1 (luonnollinen henkilö)

Verovelvollinen ei ilmoita saamaansa 16 000 nettovuokratuloa vuoden 2018 veroilmoituksella ja tulo jää verottamatta. Verovelvollisen verotus päättyy heinäkuussa 2019.

Hän ilmoittaa puuttuvat tulot Verohallinnolle vuonna 2020. Verohallinto oikaisee verotusta. Verovelvollisella ei ole muita ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyöntejä. Verovelvolliselle määrätään vuokratulosta veroa 30 prosenttia eli 4 800 euroa ja veronkorotusta 0,5 prosenttia lisätystä tulosta eli 80 euroa.

Lisäksi verolle määrätään huojennettua viivästyskorkoa 56 euroa eli 2 prosenttia 1.2.2019 alkaen verovelvollisen verovuoden 2018 jäännösveron 1. erän eräpäivään 1.9.2019 ja viivästyskorkoa 364 euroa eli 7 prosenttia 2.9.2019 alkaen lisää maksettavan veron eräpäivään 1.10.2020. Verohallinto ei tee laiminlyönnistä rikosilmoitusta, koska vältetyn veron määrä ja muut seikat huomioon ottaen laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä.

Veron määrä 4 800 euroa

Veronkorotuksen määrä 80 euroa

Viivästyskorot 420 euroa (esimerkissä ajalta 1.2.2019–1.10.2020)

Yhteensä maksettavaa 5 300 euroa

Esimerkki 2 (osakeyhtiö)

Osakeyhtiö ei ilmoita 1 miljoonan euron konserniavustusta vuoden 2018 veroilmoituksella ja konserniavustus jää verottamatta. Yhtiön tilikausi ja verovuosi on kalenterivuosi. Osakeyhtiön verotus päättyy heinäkuussa 2019.

Yhtiö ilmoittaa virheestä Verohallinnolle vuonna 2020. Verohallinto oikaisee verotusta. Yhtiölle määrätään konserniavustuksesta veroa 200 000 euroa ja veronkorotusta 0,5 prosenttia lisätystä tulosta eli 5 000 euroa.

Lisäksi verolle määrätään huojennettua viivästyskorkoa 2 333 euroa 1.2.2019 alkaen verovelvollisen verovuoden 2018 jäännösveron 1. erän eräpäivään 3.9.2019 ja viivästyskorkoa 16 333 euroa eli 7 prosenttia 4.9.2019 alkaen lisää maksettavan veron eräpäivään 3.11.2020. Verohallinto harkitsee, onko kyseessä sellainen laiminlyönti, että osakeyhtiön veroilmoituksesta vastuussa olevista henkilöistä on tehtävä rikosilmoitus.

Veron määrä 200 000 euroa

Veronkorotuksen määrä 5 000 euroa

Viivästyskorot 18 666 euroa (esimerkissä ajalta 1.2.2019–3.11.2020)

Yhteensä maksettavaa 223 666 euroa.

Esimerkki 3 (luonnollinen henkilö)

Verovelvollinen ei ilmoita 50 000 euron ulkomaisia sijoitustulojaan vuoden 2018 veroilmoituksella ja tulo jää verottamatta. Verovelvollisen verotus päättyy heinäkuussa 2019.

Hän ilmoittaa puuttuvat tulot Verohallinnolle vuonna 2020. Verohallinto oikaisee verotusta. Verovelvolliselle määrätään sijoitustuloista veroa 15 800 euroa. Lisäksi verolle määrätään huojennettua viivästyskorkoa 184 euroa eli 2 prosenttia 1.2.2019 alkaen verovelvollisen verovuoden 2018 jäännösveron 1. erän eräpäivään 1.9.2019 ja viivästyskorkoa 1 290 euroa eli 7 prosenttia 2.9.2019 alkaen lisää maksettavan veron eräpäivään 1.10.2020. Veronkorotusta ei määrätä, koska Verohallinto tekee asiassa rikosilmoituksen.

Veron määrä 15 800 euroa

Viivästyskorot 1 474 euroa (esimerkissä ajalta 1.2.2019–1.10.2020)

Yhteensä maksettavaa 17 274 euroa